

Overzicht van de betrokkenheid van perifere instellingen bij de validering van de bachelor kunstvakdocenten

juli 2018

Maarten Tamsma

De VHO-bekwame kunstvak-bachelor is een spookrijder op ons eerstegraads wegennet en moet daar zo snel mogelijk van verwijderd worden.

Vooraf

Na een lang en door mij als dubieus gekwalificeerd traject heeft het KVDO 7 maart 2018 geconstateerd dat de aangeboden opleidingsprofielen door het werkveld zijn gevalideerd. Op deze dag vond een sessie plaats, waarbij een groep van ruim vijftig, in de uitnodiging noch verslaggeving nader gekwalificeerde personen, 'namens het werkveld' akkoord lijken te zijn gegaan met de opleidingscompetenties.

De deputatie van VONKC, veruit de grootste vertegenwoordiger van de beroepsgroep, was tevoren door mij gewaarschuwd voor de valkuilen van deze bijeenkomst. Zonder enige duidelijkheid over de spelregels, met een misleidende voor-sessie op 23 november 2017 en een mistige agenda trad VONKC de validerings-arena binnen. Veertien dagen later constateerde het bestuur op de eigen website ^{•1} dat de validering een feit was en de leden nader geïnformeerd zouden worden over de verdere gang van zaken.

Dat 'later' werd de ALV van 20 juni. Het bestuur kwam met een stuk waaruit bleek dat ze zich achteraf toch niet kon verenigen met de conclusies uit het verslag en hiertegen bezwaar had aangetekend. Een beetje laat en strategisch onhandig. Procedureel vermoedelijk onomkeerbaar. Het vervolg laat zich raden.

De uitkomsten van 7 maart waren een *advies* aan het KVDO, dat vervolgens naar eigen goeddunken de vrije hand krijgt om het bovenliggende SAC-Kuo te adviseren. Na akkoord van het SAC mag het bestuur van de VH de opleidingsprofielen sanctioneren.

In de gezondheidszorg is het onwaarschijnlijk dat ziekenhuisdirecties de opleidingskwalificaties van specialisten vaststellen. In onderwijsland liggen dingen anders.

Met een zelf gegeven mandaat gaan de *opleidingen* nu hun eigen gang. *Scholen* en de *beroepsgroep* (samen het *werkveld*) worden aan dit proces ondergeschikt gemaakt.

Het VONKC-bestuur beweerde 20 juni 'geen andere keus te hebben gehad'. Uit honderden documenten mijnerzijds, getuigen van een lang en weerbarstig voortraject vanaf het ontstaan van de Volledig Bevoegde Bachelor (VBB), blijkt onweerlegbaar de onjuistheid van dat standpunt.

Echter: ik ben in mijn eentje geen beroepsgroep en besloot mij terug te trekken als (vaak ongenode) reisleader door het moeras waar het VONKC-bestuur zichzelf in gewerkt had.

Toch was er ook nog een groep perifere instituten die, al of niet onwetend van de kwestie, een rol in het validerings-proces hadden kunnen of moeten spelen, er in ieder geval van zouden moeten weten. Ik schreef ze aan, voorzien van een aantal documenten waaruit het dubieuze karakter van de validering werd aangetoond.

Ik verzamelde hun reacties en geef daarvan hieronder een overzicht. Soms voorzien van stukken uit het VBB-voortraject, geput uit mijn dossier.
Daar waar dat nuttig is is er ook een conclusie.

Voor informatie-gretigen verwijs ik naar mijn website: ***maartentamsma.nl*** Na de zomer zullen alle relevante en vaak onthutsende stukken van de laatste twee turbulente jaren daar ook gepubliceerd worden

Voor vragen kan men terecht bij m.e.tamsma@planet.nl

Het zou aardig zijn als dit overzicht ooit nog eens leidt tot een onderzoek dat mijn conclusies bevestigt: de opleidingen hebben de eerstegraads kwaliteit van de kunstvakken verkwanseld en, helaas, de eigen beroepsgroep is daarmee akkoord gegaan.

^{•1} <http://www.vonkc.nl/actueel/valideringsbijeenkomst-opleidingsprofielen-kunstvakdocentenopleidingen/dossier-scholing>

De documenten zijn op jaar/maand/datum geordend en zijn via bovengenoemd e-mailadres opvraagbaar.

Genoemde instanties kregen een kopie van dit onderzoek, evenals ruim zeventig personen uit mijn BaMa-Netwerk dat in de loop van het afgelopen decennium werd opgebouwd (en soms ook weer afgebroken).

Maarten Tamsma

Aangeschreven/betrokken instanties:

1. Ministerie OC&W
2. Tweede Kamercommissie OC&W
3. NVAO
4. PO-Raad
5. VO-raad
6. VH/HBO-raad **
7. Onderwijsraad
8. LKCA
9. SAC-Kuo **
10. KVDO **
11. Inspectie
12. Onderwijscoöperatie **

** niet in het kader van dit onderzoek aangeschreven, maar de gegevens uit eigen bronnen geput

overzicht van de correspondentie met (deels perifere) BaMa-actoren
(april/juli 2018)

Alle aangeschreven partijen kregen rond de valideringssessie van het KVDO (7 maart), een pakket informatie waarin het dubieuze karakter van de procesgang werd aangetoond. Ik verzocht om enigerlei reactie, zodat de ALV van VONKC op 20 juni daarvan in kennis gebracht kon worden. Een paar definitieve reacties kwamen daarvoor te laat en zijn later aan dit document toegevoegd. Verwezen wordt ook naar veel aanvullende teksten over het voortraject (2003 tot 2016) op de website maartentamsma.nl. Binnenkort zal daar meer actuele informatie over de periode mei 2016 - juni 2018 worden gepubliceerd.

Alle genoemde stukken, en vele andere, zijn op aanvraag beschikbaar via m.e.tamsma@planet.nl

De betrokken actoren ontvingen in de tweede helft van juli een afschrift van deze notitie.

kolom-ordering:

	mijn/ons bericht (Tamsma, NVTO/VONKC)	antwoord	bijzonderheden
--	--	----------	----------------

1. OC&W			
selectie uit het verleden	070702 / 080424 - start correspondentiereeks van VONKC (Leontine Broekhuizen) met OCW.	080310 - antwoord van Van Beijsterveldt	
		081208 - antwoord van Van Bijsterveldt	
		110810 - brief Staatssecretaris Zijlstra aan de Tweede kamer over onderwijsbevoegdheid kunstvakdocenten. (dd. 111103)	
	111112 - reactie op 'nieuwe visie cultuurbeleid'	geen	
	130326 - brief van VONKC aan de minister na de non-validering van het LKCA		
	131219 - start mailcorrespondentie met B.A. Broerse	131220 - antwoord : Broerse: wacht op reactie van VH	
	131224 - aanvullende stukken naar B. Broerse		
	140620 - Broerse geïnformeerd over het		

2. Tweede kamer		
selectie uit het verleden	091030 - start NVTO-correspondentie met de Tweede Kamercommissie	
	091129 - rappel	
	100416 - herinneringsbrief	100422 en -23 reactie Kamercommissie, doorgestuurd naar de Staatssecretaris
		100527 - brief Staatssecretaris Van Beijsterveldt aan Tweede kamer betreffende de Bama-kwestie.
	100609 - reactie op de brief van Van Beijsterveldt	100923 - de vaste Kamercommissie vraagt de staatssecretaris om een reactie
		110209 - de staatssecretaris wordt opnieuw om en reactie gevraagd
		110404 - antwoord van staatssecretaris Zijlstra " ... het werkveld, ook VONKC, is daarbij actief betrokken..." (over een brede discussie over de herpositionering van de kunstvakopleidingen) Onjuist !
actueel	110423 - VONKC brief aan de vaste Kamercommissie	110610 - kwestie zal worden besproken
	110523 - VONKC-brief met reactie op de brief van de staatssecretaris van 4 april	
	110912 - herinneringsbrief VONKC betreffende de lange antwoordtermijnen van het ministerie en het verzoek om aandacht van de Tweede Kamer	111006- inbreng schriftelijk overleg
	180215 - aandacht gevraagd voor de valideringsprocedure van het KVDO	180308 - brief doorgestuurd naar de Commissieleden. Men wacht een reactie van de minister af
	180410 - kopie van OCW-brief 180410 doorgestuurd	
	180410 - email met aanvullende gegevens, mede n.a.v. de brief van de minister	180410 - kwestie besproken en voor kennisgeving aangenomen.
		Het VONKC-bestuur besluit tegen de onjuiste antwoorden van Zijlstra geen bezwaar te maken, om conflicten met potentiële gesprekspartners (opleidingen en ministerie) verder te vermijden.

conclusie;

De Tweede Kamercommissie vindt de kwestie vooralsnog geen Kamervragen waard. Tamsma zond dit overzicht ter kennisneming en dossiervorming aan de griffier.

3. NVAO			
selectie uit het verleden	081022, 090122, 090422 herhaalde brieven van de NVTO om de NVAO een mening te ontlokken over de VBB.	090506 eerste reactie	De NVAO maakt duidelijk dat men zich bemoeit met de toetsing van het niveau van een bachelor binnen de Dublin kaders, niet met welke bevoegdheden de staatssecretaris daar aan vastplakt
	090706 reactie met specifieke vragen + herhaald verzoek 091022	091027 herhaald standpunt	
	091126 aanvullende en gerichte vragen o.a. waarom de NVAO geen enkel signaal afgeeft over de uitzonderlijke VHO-kwalificaties van de Kunstvakbachelor	geen antwoord	
actueel	180427 - kennisgeving van de valideringsprocedures	180514 - mail IJda van den Hout	"...Heb uw vraag intern voorgelegd, maar de NVAO zal – en kan – in deze geen standpunt innemen Het standpunt over de inhoud van een opleiding is aan de branche zelf...."
	180516 - verzoek met aanvullende vragen vanwege het afwijkende antwoord in relatie tot dat van 091027	geen antwoord	
	100531 - herhaald verzoek om reactie	geen antwoord	
	180608 - herhaald verzoek om reactie	telefonisch overleg. Een intern jurist is met de kwestie bezig, zou terugbellen	
	180613 - betrokken juriste geprobeerd te bereiken. Niet gelukt. Bericht achtergelaten. Verzoek om met spoed terug te bellen of mailen	180614 - antwoord Luit Kroes, directeur NVAO Nederland. (zie hiernaast)	'In antwoord op uw vragen laten wij u weten dat wij geen nadere aanvullingen hebben op ons eerdere antwoord aan u van 14 mei 2018. Wij zullen dan ook niet nader ingaan op uw (verdere) vragen.'
			Opnieuw: de NVAO ontkent betrokkenheid bij de vaststelling van de VHO-bekwaamheid van de VBB. (zie mijn vragen van 180516), toetst alleen het Bachelor-niveau van de opleiding. Het KVDO kan zich dus nooit beroepen op een 'eerstegraads accreditatie' van de VBB.
	180618 - dossier NVAO Ik voegde historisch relevante stukken bij elkaar in een aparte bijlage.		

4. PO Raad		
180419 - gezien de bandbreedte van de VBB-bekwaamheid (ook voor het PO) leek het nuttig ook de PO-raad in kennis te stellen van het valideringstraject van de VBB	geen antwoord	
180510 - herhaald verzoek	geen antwoord	
180531 - idem	geen antwoord	
180608 telefonisch contact gezocht. Op verzoek van de telefooncentrale nog eens een mail gestuurd die op de bestemde plek bezorgd zou worden	180613 - reactie van José van Zon. Door interne communicatieproblemen is mijn verzoek blijven hangen. Ze gaat proberen alsnog te reageren	
180613 - 180615 - verzoeken om alsnog te reageren	180619 - van Zon: gaat niet meer lukken	"...Het gaat niet meer lukken om vanuit onze organisatie een reactie te geven. Wij verwijzen u toch naar het VO of, waarschijnlijk bij u bekend, het FVOV...."
180619 - afsluitend antwoord	180627 - van Gerven verwijst naar de VO-raad en de VH	
180629 - "...Jammer. Ik had vanwege de expliciete PO-bekwaamheid van dit bachelorberoepsprofiel graag een specifieke reactie van de PO-raad willen betrekken".		

conclusie:

De PO-raad ziet geen reden om bezorgdheid te tonen over de PO-kwalificaties van de VBB. Ze verwijzen naar de VO-raad en zelfs de VH. Dat laatste vermoedelijk omdat de aangeleverde stukken oppervlakkig waren bestudeerd. De VH was immers de bron van de ongerustheid en de vraag aan de PO-raad specifiek gericht op het PO-segment van de bekwaamheidsverklaring.

5. VO-raad		
180510 - kennisgeving van de vaklidingprocedure van de VBB		
180411 - verzoek om reactie		
100531 - herhaald verzoek om te reageren	180511 - leesbevestiging	
180608 telefonisch herhaald verzoek om reactie. Via de telefooncentrale een nieuwe mail gestuurd die op en bestemde plek bezorgd zou worden		
180613 - telefonisch (...) en per mail (Peter Lucas) contact gehad. Op verzoek nog eens specifieke concrete vragen gesteld	180613 - Lucas zou proberen via een collega greep te krijgen op de gang van zaken en eventuele eerdere reacties	
180619 - constatering dat een reactie hier is binnengekomen. (mailcontact met Lucas)	180702 - uit mailcontact met P. Lucas wordt duidelijk dat de VO-raad was uitgenodigd voor de valideringssessie maar zichzelf uit het discours terugtrok vanwege mogelijk 'gebrek aan deskundigheid'	

	180713 laatste mailwisseling met P. Lucas ter bevestiging van zijn uitspraak:	
--	---	--

conclusie:

Als het KVDO de intenties van 7 maart serieus gaat nemen en, voor het eerst, de ingrediënten van Bussemakers toespraak op het VELON-congres gaat aantrekken (een **evenwaardig tripartite-overleg**; zie verslag maart 2015), wordt dat overleg geamputeerd. De georganiseerde vertegenwoordiger van de scholen (werkgevers, VO-raad) valt immers weg, vanwege de vermeende ondeskundigheid. Hoe lost 'het werkveld' dit op? Is dat werkveld nu helemaal overgeleverd aan de willekeur van de opleidingen?

6. VH / HBO-raad			
selectie uit het verleden		020405: opdracht van de HBO-raad aan het KVDO om een eerste graads master- en tweede graads bachelorprofiel te maken	Opmerkelijk dat de opdracht aan 'beeldend' was gericht, specifiek aan de eerste graads-opleidingen (KuO-sector) en de HBO-raad domweg was vergeten dat het in de HPO-sector een groot volume aan tweede graads-opleidingen in huis had. De prikkeldraad-verhoudingen die dat opleverde hebben in een jaar vertraging geresulteerd bij beeldend. Muziek, dans en drama waren toen met hun opleidingskwalificaties-klus al klaar, dus zonder eerste- en tweede graads onderscheid. Een majeure reden voor het ontstaan van het kunstschisma dat de vervolgprocedure het proces schade heeft gedaan.
	031204 - 'dilemmabrief' KVDO aan HBO-raad	040112 - brief A. de Graaf aan KVDO-voorzitter Chabot waaruit (ten onrechte) blijkt dat de indruk is ontstaan dat het KVDO akkoord was met de gang van zaken.	"... het Netwerk KVDO voelt zich gemanipuleerd..."
	040405 - protestbrief KVDO-voorzitter Jeroen Chabot aan de HBO-raad betreffende de gang van zaken rond de opzet van een gemankeerde CKV2-master en het bestuurlijk overleg binnen een presserend. tijdspad (december 2003) een besluit met complexe gevolgen (de VBB) . >>	071126; toezegging HBO-raad aan NUTO om betrokken te worden bij een herzieningsproces	belofte niet gehouden
actueel		131220 - brief A. de Graaf aan OCW (Minnée) met uitleg over de gang van zaken rond de validering . Met eigen kritisch commentaar van Tamsma (zie Bama-dossier website)	belangrijke brief: standpunt VH over het wegblijven van VONKC op de vergadering van 7 maart 2013 (Dit gemotiveerde bericht van verandering was uit het verslag weggewerkt en niet aan de andere deelnemers bekend gemaakt)
	140605 WOB-verzoek van Tamsma aan VH om de stukken te overleggen waarop de brief van 12 december 2013 is gebaseerd (bijlage 4 BaMa-dossier website)	De VH is niet aan de WOB-mores onderhevig, maar verzocht Fons Schneijderberg de zaak uit te zoeken	bijlage 7 onderzoek Fons Schneijderberg, namens de VH, en mijn commentaar daarop. Conclusie: de NUTO was niet betrokken bij enig structureel overleg anders dan de kennisbasis.
	170703 - brief aan R. Minnée in zijn nieuwe functie als VH-directeur, dus weldegelijk	170718 - antwoord van Minnée met verwijzing naar de processtukken die	

	betrokkenheid (en belangen) bij het valideringsproces.	de validering zullen begeleiden. Geen van die stukken verwijst overigens naar een mogelijke master-discussie en het <i>Schakeldocument</i> was al eerder gefileerd. Dus een tweede brief was nodig.	
	170815 - de tweede brief aan Minnée met kritische vragen inzake zijn antwoord van 170718	geen antwoord	

conclusie:

In de gezondheidszorg zou het ondenkbaar zijn dat ziekenhuisdirecteuren het laatste woord hebben over de opleidingskwalificaties van specialisten. In het onderwijs ligt dat bij HO-besturen blijkbaar anders.

7. Onderwijsraad			
	180218 - kennisgeving van de valideringsprocedure van de VBB	180226 - antwoord van C. van 't Veen	'de onderwijsraad heeft met belangstelling van de inhoud kennisgenomen'
	180410 - na de 'validering' van 7 maart de Onderwijsraad nog eens attent gemaakt op de effecten van een VHO-bekwamer bachelor.	geen reactie	
	180510 - 180606 - 180613 - herhaalde verzoeken om te reageren	idem	

8. LKCA

	vanaf 16 november 2017 een mailwisseling (en gesprek) met Ronald Kox over de betrokkenheid van het LKCA in het valideringsproces van de VBB.	Adequate discussie. Relativering van de rol van het LKCA. Voornamelijk 'faciliterend' en zeker niet mede verantwoordelijk voor de gang van zaken.	Het raamconvenant heeft maar twee jaar gefunctioneerd en is daarna niet verlengd. Is dus niet het draaiboek voor de aanstaande validering. Hoe het precies heeft gezeten met de validering van 2013 weet Kox niet. Laat zich ook niet meer achterhalen. Kox kijkt liever vooruit dan terug te vallen op dingen die in het verleden verkeerd zouden kunnen zijn gegaan.
--	--	--	---

conclusie

In het voortraject van de valideringen van 2003 en 2004 zocht de HBO-raad (SAC?) naar een 'sector-instituut' dat vanuit het werkveld de validering zou kunnen begeleiden en sanctioneren. Dat er lerarenverenigingen bestonden was ze blijkbaar ontgaan. *de Kunstfactor*, met een verwaarloosbare expertise op het gebied van het binnenscholse leek de aangewezen instantie. Zelfs het Beraad van de lerarenverenigingen (voorzitter Jan Dijkstra, nota bene inspecteur kunstonderwijs) werd over het hoofd gezien en bij de valideringen vergeten.

Als erfopvolger van de *Kunstfactor* kreeg het LKCA deze schakelfunctie in de school geworpen. Eerst binnen de jurisdictie van het 'raamconvenant' (waarnaar het KVDO zelfs recentelijk nog verwees) later doken toch weer andere (oudere) HBO-spielregels voor valideringsprocessen. In ieder geval was de eindregie van het proces bij de opleidingen neergelegd. Van volwaardig driehoeksoverleg is nooit sprake geweest. Wie heeft de VH dat mandaat ooit gegeven? Een vaak gestelde vraag waarop nooit antwoord kwam.

Het LKCA kan verweten worden dat ze tenminste de ondeugdelijke validering van maart 2013 aan de VH heeft doorgestuurd en niet aan de bel heeft getrokken toen het KVDO hun onomwonden advies voor een eerstegraads Masteropleiding negeerde en uit de valideringsstukken voor 23 november wegmoffelde. Ik heb daar expliciet naar gevraagd en geen concreet antwoord gekregen.

Hoe het ook zij: het LKCA kan dan een gewaardeerd expertisecentrum zijn, maar speelt in het driehoek-overleg geen andere dan adviserende rol (naar het KVDO). Datzelfde geldt voor SLO, CITO of 'onderzoekers' die ineens in vergaderzalen opduiken als volwaardige gesprekspartners en opinie-beïnvloeders. Om over aanwezige opleiders nog maar te zwijgen. Zij maken geen deel uit van het fenomeen 'werkveld'. Ze zouden immers zichzelf adviseren en kunnen via het KVDO hun stem laten horen..
Zeker als het ging om specifieke VHO-bekwaamheid, een heikel punt in dit valideringsproces, kreeg een opmerkelijk aantal niet-deskundigen de gelegenheid om sfeerbepalende meningen te debiteren.

Het is onwaarschijnlijk dat de VH een instituut als *Clingendael* uitnodigt om als 'sector-instituut' een rol te spelen bij valideringen van internationaal gerichte opleidingen.

9. SAC-Kuo

140811 - SAC-voorzitter Thera Jonker in kennis gesteld van SAC-brief 031126 aan HBO-raad met de (later fruikend gebleken) Master-min-constructie en de OCW-brief van 140805	141022 - als geruststellend bedoelde reactie van Jonker waarin de valideringsprocedure en de rol van de diverse opleidingsgremia wordt beschreven	
150110 - wat grimmige reactie mijnerzijds, diverse argumenten weerlegd, aangeboden een gesprek te hebben	150306 - antwoord met een beschrijving van de lopende procedures	
150320 - antwoord op de mail van 150306 met uitgebreide bijlage	geen antwoord	
150416 - vervolg van voorgaande mail met o.a. de constatering dat de minister op het VELON-congres uitspraken had gedaan over onze master en niemand van het SQAC daarbij aanwezig was.	geen antwoord	
161014 - Kwintet-kritiek op het <i>Schakeldocument</i> gestuurd. Ook verwijzing naar mijn artikel 'wonderlijke vanzelfsprekendheden'	geen antwoord	
171227 - 'onderzoek naar valideringsprocedures...' toegezonden	180109 - reactie Jonker	
180116 - mail over de brief van Minnée 170718		
180322 - mail met uitvoerige bijlage over de situatie die is ontstaan door de 'validering' van 7 maart	180323 - reactie Jonker >>	"Ter geruststelling kan ik u laten weten dat er tijdens de valideringsbijeenkomst van de opleidingsprofielen dd. 7 maart een vruchtbaar gesprek heeft plaatsgevonden tussen de kunstvakdocentenopleidingen en diverse vertegenwoordigers in het werkveld. Er is een gezamenlijke agenda voor de toekomst opgesteld die de kwaliteit en innovatie van de opleidingen als doel heeft. Het door u aangereikte punt van gradering maakt deel uit van die agenda...."
180324 - kennisgeving van het doorsturen van de documenten naar Minnée (VH)		

			Mijn reactie: De 'geruststelling van Jonker is even onbevangingen als onthutsend. Er blijkt immers zonneklaar uit dat de eerste graads master nu geagendeerd gaat worden.... Eerder dus nooit geagendeerd is geweest!! Kopt ook met de valideringsstukken die Minnée aanhaalde (niets over de masterdiscussie) en de wijze waarop het KVDO de kwestie tien jaar negeerde.
--	--	--	---

conclusie:

Het SAC is uitdrukkelijk medeplichtig aan de uiteindelijke malafide procesvoering:

- Het SAC heeft de waarschuwendende KVDO-geluiden van 2003 genegeerd en het bestuurlijk overleg onder tijdsdruk tot besluiten gedwongen die uiteindelijk tot de VBB geleid hebben.
- Het SAC is verantwoordelijk voor de geboorte van de Volledig Bevoegde Bachelor en formeel controleur van de latere KVDO-stappen in het proces, aangever van de uiteindelijke bestuurlijke beslissingen. **N.B.: De VBB is nooit door het werkveld gevalideerd.**
- Het laten passeren van het misleidende en malafide vergaderstukken voor 23 november (waar onder het *Schakeldocument*).
- het accepteren van de dubbelfunctie voorzitter van de KVDO en SAC-lid, iemand dus die zichzelf adviseert.
- Het sanctioneren van de 'besluiten' van 7 maart (vermoed ik)

10. KVDO

Zes vuistdikke ordners met een decennium Bama-kwestie zijn overwegend gevuld met procedurele missers van KVD)-kant. Waar in de eerste jaren nog sprake zou kunnen zijn van onbevangingen onhandigheid verschoven de kwalificaties naar misleidend en zelfs manipulatief handelen. Inhoudelijke discussie vermijdend, vanonder de kunstkaasstolp de eigen-aardigheid van de kunstcluster navelstarend koesterend, de profijtelijke eigen masteropleidingen (zonder civiel effect, dus geen docentenopleidingen) beschermend.

Natuurlijk is het een goede zaak dat het KVDO na tien jaar eindelijk met een kunsten-breed document komt waaraan inhoudelijk gelijkwaardige opleidingen hun inhoud kunnen toetsen. Maar dat is achterstallig onderhoud, geen startpunt voor validering. De vigerende kennisbasis (ook ooit door VONKC geaccordeerd) getuigde van een schaamteloos inhoudelijke onevenwichtigheid van de vier disciplines. (Beeldend 70 pagina's, muziek 39, dans en drama (vrijwel identiek) elk 17 !). Uitvoerig door mij bekritiseerd.

selectie uit het verleden	120723: brief van VONKC aan KVDO met bezwaren tegen de gang van zaken	geen antwoord	
		080117: toezegging KVDO aan NVTO om bij een herzieningsprocedure betrokken te worden	belofte niet gehouden
	130323 - bezwaar van VONKC bij de minister tegen de non-validering door LKCA/KVDO van 7 maart 2013	geen antwoord	
	131217 - protestmail VONKC aan het KVDO over de schimmige procesgang rond de 'validering' van 7 maart		
	september 2013. kritisch commentaar Tamsma op 'Citroenen proeven' een onderzoek in	geen reactie	

	opdracht van het KVDO		
	140614 brief VONKC aan de minister met bezwaren tegen de uitkomsten van de 'valideringssessie 'bovenbouw' (LKCA/KVDO)	geen reactie	
	september 2015: wonderlijke vanzelfsprekendheden . Kritisch artikel Tamsma over de procedures van het KVDO en VH.	geen reactie	het artikel werd door de redactie van <i>Kunstzone</i> geweigerd.

conclusie;

Het is in het kader van dit overzicht onbegonnen werk om alle onhandigheden, misleidingen en manipulaties van het KVDO opnieuw op te rakelen.

De meest relevante:

1. het KVDO heeft zich niet gehouden aan de belofte van KVDO voorzitter Laning om VONKC te betrekken bij de vervolgdiscussie na de validering (brief 080117)
2. Er zijn valideringssessies georganiseerd die op het punt van procedurele correctheid door het ijs zakken. Deze sessies zijn wel opgenomen in historische overzichten.
3. Het *Schakeldocument* is krachtig bekritiseerd door een groep deskundigen (o.a. 8 september 2016, VONKC 'informatieavond'), niettemin een jaar later (23 november 2017) ongewijzigd als regiestuk voor de validering aan het werkveld aangeboden.
4. Verzoeken om duidelijkheid over de spelregels voor het valideringsproces zijn niet beantwoord.
5. Gekwalificeerde deelnemerslijsten van panelleden aan valideringssessies zijn vaak vermeden. Zo bleef onduidelijk wie namens welke instantie valideringsbevoegd zou zijn en kon het KVDO elk besluit naar believen (laten) 'legitimeren'.
6. Alle vijf beroepsprofielen van het KLCA zijn gebruikt om er de studiekwalificaties voor de vierjarige VBB in te persen. Nergens stond dat bijvoorbeeld de VHO-bevoegdheid niet in een losgekoppelde aparte eerstegraads Master zou kunnen. Zoals het LKCA ook adviseerde. Deze aanbeveling is door het KVDO genegeerd en weggemoffeld uit de valideringsstukken. Een HBO-Bachelor is in geen enkel ander vakgebied 'startbekwaam' voor het VHO. (Ja, ja, ik weet het, gymnastiek ook. Zie hieronder bij Onderwijscoöperatie)

De kunsten zijn blijkbaar een beetje gemakkelijker dan andere disciplines.

11. inspectie			
	180410- email met kennisgeving van de valideringsprocedures en verzoek om reactie	1800412 - ontvangstbevestiging l. van Zuidam	
		180514 - Isabelle van Zuidam	"...Dank u voor de informatie. Als inspectie hebben we niet een directe verantwoordelijkheid m.b.t. het overleg van de opleidingen waarnaar u in uw brief verwijst. De inrichting van het stelsel van lerarenopleidingen en de bevoegdheden voor het kunstonderwijs, is een verantwoordelijkheid van de minister van OCW. Wel beschouwen we uw correspondentie als relevante achtergrondinformatie voor onze thematische onderzoeken..."

12. onderwijscoöperatie

(niet bij de aangeschreven BaMa-actoren betrokken)

In mei 2014 was er gelegenheid om in het kader van de herijking bekwaamheidseisen via de OC suggesties voor de agenda van het overleg met het ministerie in te dienen.

Ik deed dat namens het Platform VVO (als senator). Kwam in de LAR-vergadering aan de orde. Mijn voorstel werd weggemoffeld en genegeerd..

Jilles Veenstra (zelf ook OC-bestuurder) schreef namens het FvOv dd. 26 juni 2014 een brief met een wat hybride karakter.

"...Aangezien er op dit moment een aantal vakken enkel een ongegradeerd diploma kent (de kunstvakken en LO) zal dit naar alle waarschijnlijkheid gevolgen hebben voor de toekomstige opleidingsstructuur voor vooral deze vakken. Vooruitlopend hierop merken we op dat eventuele masters voor deze vakken nauw aan moeten sluiten bij de praktijk. Het zou wat de FvOv betreft vooral een voortgezette opleiding moeten zijn van de bachelor, die verdiept, verbreedt of specialiseert...."

Die brief kreeg (vermoedelijk) enige bestuurlijke aandacht, maar beleidsmedewerker Jansma had al besloten niet tot concrete tekstvoorstellen over te gaan. De trein denderde voort zonder kunst en LO-amendementen. Voor grote FvOv-VONKC-broer LO ook lastig, want zij hadden noot serieus gepleit voor een eerstegraads Master. VONKC heeft, voor zover ik kan nagaan, niet intern aan de FvOv-bel getrokken en leek akkoord met de gang van zaken.

aanvulling:

Het is historisch van belang dat het NVTO-bestuur in april 2008 alle opleidingen heeft aangeschreven en uitgenodigd een mening te geven over de betrokkenheid van de beroepsgroep in het vervolgproces. De meeste brieven zijn gedateerd 14 april 2008. Sommige besturen hadden rappelbrieven en een half jaar nodig om de NVTO te antwoorden. Hoe belangrijk vinden HBO-besturen de beroepsgroep?

ArtEZ was het enige instituut dat aangaf dat het proces geen schoonheidsprijs kreeg en overleg behoeft. *In Holland* ontkende zelfs een kunstvakdocentenopleiding in huis te hebben (leuk voor het Alkmaars conservatorium). Alle andere instituten stuurden plak- en knipvarianten van eenzelfde tekst waaruit voorlopig geen actiebereidheid bleek.

Daarna heeft de NVTO maar zijn heil gezocht bij de NVAO, ministerie en de Tweede Kamer.

bijlage 'dossier NVAO' hierna

180618 - dossier NVAO

Vanwege de cruciale rol van de NVAO in het accrediteringsproces, en dus de validering van de opleidingsprofielen, heb ik deze instantie ook betrokken bij mijn rondgang langs relevante instellingen.

27 april 2018 stuurde ik de NVAO een overzicht van mijn mening over de dubieuze KVDO validering

14 mei kwam daar een antwoord op van IJda van den Hout

"...Heb uw vraag intern voorgelegd, maar de NVAO zal – en kan – in deze geen standpunt innemen.....Het standpunt over de inhoud van een opleiding is aan de branche zelf..."

Dit was aanleiding voor een verzoek om nadere uitleg, omdat de crux van haar antwoord nogal afweek van het NVAO-standpunt van 6 mei en 27 oktober 2009.

Hieronder daarom achtereenvolgens

- een deel van de NVAO/NVTO-correspondentie van 2008/2009,
- mijn mail aan de NVAO van 27 april over de VBB-'validering' van 7 maart 2018 en vervolg-verzoek van 16 mei 2018 om aanvullende informatie, uiteindelijk resulterend in het bericht van directeur Luut Kroes (mail van 14 juni 2018):

'In antwoord op uw vragen laten wij u weten dat wij geen nadere aanvullingen hebben op ons eerdere antwoord aan u van 14 mei 2018. Wij zullen dan ook niet nader ingaan op uw (verdere) vragen.'

Het is nu aan de valideringsbetrokkenen (beroepsgroep, scholen, opleidingen) om uit te maken of dit NVAO-standpunt recht doet aan de uitzonderlijke situatie van de VBB.

Vandaar dit dossier voor wie het traject van de betrokkenheid van de NVAO nog eens wil uitzoeken of bevragen en de opleidingen wil wijzen op het feit dat de VHO-bekwaamheid van de VBB-opleiding geen deel uitmaakt van het accrediteringsproces.

Maarten Tamsma

Aerdenhout 18 juni 2018

NVAO
Postbus 85498
2508 SC Den Haag

AANTEKENEN

betreft: civiel effect Master Kunsteducatie

datum: 22-10-2008

Geacht college,

Graag vragen wij uw gewaardeerde aandacht voor een inmiddels complex en weerbarstig dossier rond het civiel effect van de Master Kunsteducatie.

In 2003 en 2004 is de NVTO als werkveldvertegenwoordiger betrokken geweest bij respectievelijk de validering van de opleidingsprofielen van de Bachelor kunstvakdocentenopleidingen en de Master Kunsteducatie.

Na een interne discussie binnen het Netwerk KVDO over het civiel effect van beide getuigschriften besloot het netwerk KVDO dat de Master de bekwaamheid voor het van CKV2 zou bestrijken en de onderliggende Bachelor de volledige bevoegdheid voor het betreffende kunstvak minus die voor CKV2.

Zo is er ook gevalideerd.

Inmiddels had in 2002 de conversie plaatsgevonden van de tweede- en eerstegraads docentenopleidingen kunstvakken en startte de vierjarige HBO-bachelor opleiding voor deze sector die uitzicht geeft op een ongedeelde en ongegradeerde bevoegdheid. Opmerkelijk is dat deze opleidingen zich baseren op bovengenoemd gevalideerd bachelor opleidingsprofiel waarin de bevoegdheid voor CKV2 *niet* is inbegrepen.

Met lichamelijke opvoeding (een sector die daar geen problemen mee lijkt te hebben) zijn de kunstvakken de enige schoolvakken waarvoor geen master nodig is om bevoegd les te geven op VHO-niveau. Anders dan bij Lichamelijke opvoeding zitten wij met een lange eindexamentraditie (voor meer dan 80% begeleid door docenten Beeldend) en voelen wij de noodzaak van een gedegen opleiding die voldoet aan de bekwaamheidseisen die ook andere schoolvakken aan VHO-docenten stellen (masterniveau).

Wij vinden dat, sedert het terugbrengen van de vijfjarige opleiding (MO-B) naar een vierjarige Bachelor, een zorgelijke zaak, en troffen daarin drie decennia lang visitatie- en inspectierapporten, HBO-raad-uitspraken en andere gezaghebbenden aan onze zijde. Het wachten was op de mogelijkheid de volledige bevoegdheid in een vijfjarige opleiding onder te brengen. De master kunsteducatie diende zich daarvoor aan.

Sedert de validering van de master (17 december 2004) is er echter nergens iets in gang gezet om de beoogde koppeling aan de bekwaamheidseisen voor het VHO te concretiseren. Voorts is het wonderlijk dat nergens te achterhalen lijkt wie wanneer en waarom heeft besloten om de toegezegde invoering van de VHO-bevoegdheid voor de master kunstvakken (CKV2) *niet* te concretiseren.

Achtereenvolgens hebben we daarover vragen gesteld aan de HBO-Raad, de staatssecretaris en de instellingen die de kunstvakdocentenopleidingen verzorgen (correspondentie bijgevoegd).

De HBO-Raad verwijst naar een toekomstig evaluerend onderzoek door het Netwerk KVDO. De staatssecretaris geeft aan dat het haar zaak niet is en verwijst naar het accreditatieproces waarin de opleidingen blijkbare staat geweest zijn om aan te tonen dat de HBO-bachelor voldoende bekwaamheidsgaranties inhoudt. De 13 opleidingen zijn allen door ons aangeschreven.

Dit dossier willen we aan u voorleggen.

Ter introductie van de cyclus die wij doorliepen om helderheid te krijgen, verder gesteund door stukken in de bijlagen, geven we hier een korte synopsis:

■ De HBO-raad verwijst naar een opdracht aan het netwerk KVDO, een instantie die bij het (een minder gecompliceerd) voortraject in de jaren 2003 en 2004 al niet tot een eensluidend oordeel kon komen. Bovendien zonder enig zicht op een concreet tijdpad. (bijlage B)

■ De staatssecretaris concludeert in haar brief van 11 januari (bijlage C2) dat ze geen aanleiding ziet de bevoegdheidsregelingen aan te passen omdat

- het werkveld hiermee ingestemd zou hebben;
- de masteropleiding de al bevoegde leraar (bachelor) de mogelijkheid biedt zich verder te verdiepen in CKV2;
- de opleidingen in staat lijken de HBO-bachelor ook te laten voldoen aan de bekwaamheidseisen voor het VHO.

Haar antwoord resulteerde in een repliek onzerzijds (bijlage C3) waarin wij op enkele onjuistheden wezen. Het antwoord hierop hebben wij nog niet ontvangen.

■ Voorts zonden wij een brief aan alle dertien betrokken instellingsbesturen om duidelijkheid te krijgen over hun visie op (o.a.) het accreditatieproces ter zake van de bachelor en master. (Die brieven waren toegespitst op het verschillende aanbod van de HBO-instellingen en dus onderling licht afwijkend van inhoud. Een voorbeeld (de brief aan de AHK) hebben we als bijlage D1 toegevoegd.)

Kernpunt in onze brief was de vraag of de opzet van de vierjarige studie voor een volledig bevoegde kunstvakdocent geen reden meer was tot de zorg die destijds de breed gedragen wens voor een vijfjarige opleiding voedde.

Tot 15 september ontvingen wij daar acht reacties op.

Op twee na bevatte de brieven synchroon lopende argumenten, waaruit wij onderling overleg vermoeden (bijlage D4 t/m D9)

Samenvattend:

- bij de accreditatie zijn geen problemen ondervonden met de door de NVTO aangegeven frictie tussen het landelijk opleidingsprofiel en het ongegradeerde karakter van de opleiding. (Overigens de kern van onze bezorgdheid);

- het besluit van het ministerie om af te zien van het civiel effect voor de master als "politiek gegeven" werd beschouwd. Een merkwaardig argument gezien de datering van de uitspraak van de staatssecretaris (maart 2008) in relatie tot de aanvraag van de Mastererkenningen (2 jaar eerder);

- de landelijke (master)profielen al waren opgesteld voordat de condities bekend waren waaronder de masteropleidingen werden ingesteld. Dit argument ontgaat ons. Dit zou immers een reden zijn geweest om wel met het civiel effect (inherent aan het betreffende profiel) het erkenningstraject met het ministerie in te gaan..

Voorts wordt een herijkingstraject aangekondigd. Dit stelt ons weinig gerust, omdat het vermoedelijk zal inhouden dat de masterprofielen worden ontdaan van hun beoogde civiel effect en de (vierjarige) bachelor van een gelegaliseerd ongegradeerd opleidingsprofiel wordt voorzien.

De *status aparte* van de kunstvakken, geïllustreerd door een uitzonderlijke vierjarige opleiding die ook voor het VHO-kwalificeert, is daarmee door de eigen opleidingen bestendigd. Het werkveld, destijds nodig voor de validering, is in dit hele proces buiten spel gezet.

Twee reacties (ArtEZ , bijlage D2, en Windesheim, bijlage D3) bevatten afwijkende argumenten

De cirkel is bijna rond.

Uw visie mist nog.

U heeft de docentenopleidingen BK&V inmiddels geaccrediteerd, alsmede diverse aanvragen voor een master Kunsteducatie.

Dit kan niet anders dan zijn gebeurd in de wetenschap dat er een incongruentie is met de onderliggende opleidingsprofielen.

De bachelor kan niet voldaan hebben aan de bekwaamheidseisen voor CKV2, de master had die eisen in de vorm van een civiel effect voor een "volledige bevoegdheid" wél moeten krijgen.

Moeten we daaruit de conclusie trekken dat:

- of de kunstvakken "makkelijker" zijn dan andere schoolvakken, waardoor te verdedigen is dat een vier-jarige HBO-bachelor opleiding kwalificaties bijbrengt die in alle andere schoolvakken onder verwijzing naar de Dublin-descriptoren in de master worden verkregen?
- of de kunstvakdocentenopleidingen "beter" zijn, zodat ze in vier jaar bewerkstellingen waarvoor andere schoolvakopleidingen een vijfjarig (master-)traject nodig hebben?

Wij vragen uw gewaardeerde aandacht voor dit dilemma.

Als mede validerende instantie waren wij destijds gelukkig met het vooruitzicht van een aanvullende masteropleiding. Voorts waren wij als werkveldvertegenwoordiger bekend met de problemen die zich in de voorbereiding voor met name het docentschap in het VHO voordoen.

Achteraf sluipt ook de discussie rond de positie van de docent die de examens "oude stijl" begeleidt binnen.

Omdat dit in de jaren dat de profiel-dispuut woedde en een politiek achterhaald fenomeen leek, heeft dit geen aandacht gekregen.

Nu besloten is deze examenvorm te handhaven betreuren we het dat de kwalificaties hiervoor niet ook in het masterprofiel zijn meegenomen.

Zeer bereid details van het dossier nader toe te lichten, meer specifiek de minder valide argumenten van staatssecretaris en opleidingen van repliek te dienen en in afwachting van uw visie op deze materie, verblijft,

hoogachtend,
namens het NVTO-bestuur,

Leontine Broekhuizen, voorzitter
Graaf Ottoplein 12/13
6821 HA Arnhem

bijlagen:

Geordend volgens de navolgende aandachtsgebieden:

A: twee artikelen uit Kunstzone, die de problematiek nog eens chronologisch uiteenzetten

A1: over Bachelors en Masters (1) / Kunstzone februari/maart 2007

NVTO
Renda Wolthaus, secretaris
Nachtegaallaan 3
4105 WX Culemborg

Geachte mevrouw Wolthaus,

datum	Naar aanleiding van uw brief van 22 april 2009 met verwijzing naar uw eerdere brieven van 22 oktober 2008 en van 22 januari 2009, bericht ik u, met excuses voor de late reactie, het volgende.
6 mei 2009	
onderwerp	
Civiel effect master	
Kunsteducatie	Op basis van het dossier dat u ons zendt, is het ons niet helder met welke vraag u zich tot ons richt. U signaleert een probleem over het civiel effect van de master Kunsteducatie in relatie met de bekwaamheidseisen. Daarover spreekt de NVAO zich evenwel niet uit.
uw kenmerk	
-	
ons kenmerk	
NVAO/20095069/MWe	In de visitatierapporten die instellingen aangeboden hebben ter ondersteuning van hun accreditatieaanvraag van bacheloropleidingen wordt verwezen naar het landelijk gevalideerde opleidingsprofiel Docent Beeldende Kunst en Vormgeving. De visitatiecommissies hebben daarover geen opmerkingen geformuleerd en beoordelen de invulling van de domeinspecifieke eisen in de betrokken bacheloropleidingen als positief. De NVAO heeft de positieve oordelen in haar besluitvorming overgenomen. Daarmee garandeert de NVAO dat in de betrokken opleiding het bachelorniveau wordt gerealiseerd en de opleiding beantwoordt aan de eisen die vanuit het desbetreffende beroepenveld aan de opleiding worden gesteld. In de adviezen in de context van de aanvragen voor toets nieuwe opleiding master Kunsteducatie refereren de panels naar het landelijke opleidingsprofiel voor de master Kunsteducatie. De panels stellen vast dat de opleidingen de in deze profielen geformuleerde competenties overnemen. De NVAO heeft er alle vertrouwen in dat de panels dit terecht hebben geconstateerd en heeft daarom de paneloordelen voor de masteropleidingen overgenomen. Met haar besluit garandeert de NVAO dat de betrokken opleidingen master Kunsteducatie het masterniveau weten te realiseren en er sprake is van een verdiepingsslag ten opzichte van het bachelorniveau. Over de vraag voor welke vakken de afgestudeerden van beide opleidingen bevoegdheid (zouden moeten) verwerven kan de NVAO geen standpunt innemen. Dit behoort tot de bevoegdheid van de betrokken staatssecretaris. De NVAO heeft wel vastgesteld dat hieromtrent in de landelijk gevalideerde opleidingsprofielen uitspraken worden gedaan.
bijlagen	
-	

Met vriendelijke groet,

K.E.L.M. Dittich
(Voorzitter)

inlichtingen	Parlstraat 28 2514 JK Postbus 85498 2508 CD Den Haag
R. Belmans	P.O. Box 85498 2508 CD The Hague The Netherlands
070-3122341	T + 31 (0)70 312 2300 F + 31 (0)70 312 2301
r.belmans@nva	o.net www.nva .o.net

Aan de NVAO
t.a.v. K.L.L.M. Dittrich, voorzitter
Postbus 85498
2508 CD Den Haag

betreft: civiel effect Master kunsteducatie

uw kenmerk: NVAO/20095069/MWv

Culemborg, 6 juli 2009

Zeer geachte heer Dittrich,

In goede orde ontvingen wij uw antwoord d.d. 6 mei op onze brieven van achtereenvolgens 22 oktober, 22 januari en 22 april.

Het is inderdaad spijtig dat het meer dan een half jaar heeft moeten duren voordat duidelijk gemaakt kon worden dat de NVAO ter zake van het betreffende kwestie geen rol meent te spelen. Te meer daar ook de Staatssecretaris in het voorgaande traject ruim een half jaar nodig had om kenbaar te maken dat we juist *niet* bij haar, maar bij de NVAO ons probleem diende te deponeren. (Zie destijds bijgesloten kopieën van die correspondentie, o.a. haar brief van 10 maart 2008; C2 in ons dossier)

Meer dan een jaar verder (en vier jaar na de betreffende valideringen) constateren we dat er blijkbaar geen instantie is die zich de weeffout in de (Bachelor) opleidingsprofielen van de kunstvakdocentenopleidingen lijkt aan te trekken.

Wij putten echter enige hoop uit uw opmerking dat onze vraag niet helder is geweest en willen die helderheid graag alsnog verschaffen. Daarom hieronder de kwestie nog eens kort samengevat.

1. Voor de opleiding tot docent beeldende kunst en vormgeving bestaan (gevalideerde) profielen.
2. Die profielen staan aan de basis van de accreditatie die (door u) twee jaar geleden heeft plaatsgevonden.
3. Het Bachelor-profiel is destijds (op verzoek van de HBO-Raad) door het KVDO opgesteld voor een *gegradeerde* opleiding. Het getuigschrift geeft de onderwijsbevoegdheid voor alle vakonderdelen van de beeldende discipline behalve CKV2 (Nu "kunst algemeen")
Het opleidingsprofiel is ook als zodanig gevalideerd door het werkveld.
De NVTO maakte deel uit van dat valideringsproces.
4. Complementair is een profiel voor de Master kunsteducatie gemaakt (en gevalideerd) ten dienste van een aanvullende opleiding voor de bevoegdheid CKV2.
5. Wij waren vervolgens in afwachting van een aanpassing van de bevoegdheidsregeling (gekoppeld aan bekwaamheidseisen) voor de betreffende docentenopleidingen. Die kwam niet.
6. Intussen hebben de opleidingen het Bachelorprofiel van toepassing verklaard op de vigerende *ongegradeerde* studietrajecten. Zo is dit echter nooit gevalideerd.
7. Tijdens het accreditatieproces is die weeffout blijkbaar niet opgemerkt (ook niet door de NVAO) en functioneren de Bachelor-opleidingen voor de kunstvakken (als enige, met lichamelijke opvoeding) ook als voorbereiding voor het eerstegraads (VHO-)gebied. Alle andere schoolvakken vereisen voor het VHO een Master-opleiding.

Concluderend zou men dus kunnen veronderstellen dat de kunstvakken *of* gemakkelijker zijn dan andere schoolvakken (en dus met een HBO-Bachelor kunnen volstaan) *of* hun opleidingen beter zijn en in vier jaar Bachelor klaarspelen waar andere opleidingen een vijfjarige Master voor nodig hebben. In ieder geval is er géén sprake van een gevalideerd opleidingsprofiel voor de vierjarige ongegradeerde HBO-Bachelor-opleiding, zoals u ten onrechte in uw antwoord noemt.

Tijdens hun accreditatie verwezen alle opleidingen in hun missiestukken naar hun *ongegradeerde* opleidingsstatus. In zover ons bekend was er één (ArtEZ) die de moeite heeft genomen de weeffout te constateren en het opleidingsprofiel daarop aan te passen.

Aan het door u beschreven niveau van de geaccrediteerde Master-opleidingen wordt door ons niet getwijfeld. We hadden er alleen graag een civiel effect aan gekoppeld gezien, conform de toezegging van de HBO-Raad bij de aanbidding van het profiel tijdens de valideringssessie.

Kernvraag is: is het Bachelor-niveau voldoende voor de VHO-bevoegdheid van de betreffende gediplomeerden?

U distantieert zich vervolgens van dit civiel effect dat de Bachelor (c.q. de Master) zou moeten hebben en verwijst in die context naar de Staatssecretaris.

In ons dossier van 22 oktober j.l. treft u o.a. haar verwijzingen naar de NVAO (brieven van 10 maart en 8 december 2008).

Het zou aardig zijn als u de moeite wilt nemen aan te geven waar, naar uw mening, haar verwijzing naar de NVAO onjuist is (*"... De NVAO moet immers uiteindelijk vaststellen of de betreffende opleidingen daadwerkelijk opleiden voor wettelijk gestelde bekwaamheidseisen, in dit geval ongedeeld voor het gehele voortgezet onderwijs..."*)

Wij hopen op een antwoord binnen een kortere termijn dan tot nu het geval was. Maar meer nog daarna niet verder te hoeven zoeken naar de plek waar we binnen het Nederlands onderwijscircuit met ons probleem terecht kunnen, omdat bovenstaande de gewenste helderheid alsnog heeft bewerkstelligd.

Uiteraard blijft ons aanbod om een en ander mondeling toe te lichten van kracht.

Met hoogachting en zeer vriendelijke groet,

Renda Wolthaus
secretaris NVTO

Nachtegaallaan 3
4105 WX Culemborg

NVTO
Renda Wolthaus, secretaris
Nachtegaallaan 3
4105 WX CULEMBORG

Geachte mevrouw Wolthaus,

datum	In antwoord op uw brieven van 6 oktober 2009 en 6 juli 2009 handhaaft de NVAO het
27 oktober 2009	gestelde in haar brief van 6 mei 2009. In die brief heeft de NVAO u antwoord gegeven op
onderwerp	uw brieven van 22 oktober 2008, 22 januari 2009 en 22 april 2009.
civiel effect master	
Kunsteducatie	De NVAO heeft de desbetreffende hbo-bachelor- en hbo-masteropleidingen geaccrediteerd.
uw kenmerk	Daarmee heeft de NVAO vastgesteld dat deze opleidingen voldoen aan de eisen van
-	basiskwaliteit. Deze eisen zijn nader geëxpliciteerd in het Accreditatiekader bestaande
ons kenmerk	opleidingen hoger onderwijs van de NVAO. Over de vraag voor welke vakken de
NVAO/20096952/LL	afgestudeerden van beide opleidingen bevoegdheid (zouden moeten) verwerven kan de
bijlagen	NVAO geen standpunt innemen. Dit behoort tot de bevoegdheid van de betrokken
-	staatssecretaris.

Het spijt de NVAO dat zij niet meer voor u kan betekenen.

Met vriendelijke groet,

Dr. ir. R. Deidelinckx
directeur NVAO

Aan de NVAO
t.a.v. Dr. ir. R. Derdelinckx, directeur
Postbus 85498
2508 CD Den Haag
betreft: Bachelor en Master kunsteducatie
o.a. uw brief van 27 oktober 2009, kenmerk NVAO/200969952/LL

10 december 2009

Zeer geachte heer Derdelinckx,

Uw bovengenoemde brief zie ik als afsluiting van onze correspondentie rond de Bachelor (en Master) kunsteducatie.

U constateert dat de NVAO geen competentie heeft om de relatie tussen deze bacheloropleiding en de daaraan gekoppelde onderwijsbevoegdheid te wegen. U verwijst naar de Staatssecretaris. Eerder had zij nu juist naar u verwezen. Op onze vraag hoe haar uitspraak zich verhoudt tot uw standpunt bent u niet ingegaan.

Het zal u tijdens de accreditatie van de betreffende opleidingen niet zijn ontgaan dat ze allemaal hun opleiding tot volledig bevoegd docent als primaire missie aangeven. Ze menen daarvoor adequaat op te leiden, inmiddels geruggensteund door uw accreditatie. Bij de accreditatie volstond u echter, zo begrijpen wij nu, met de toetsing van het Bachelor-niveau aan eisen van basiskwaliteit, los van een adequate voorbereiding op het beroepenveld.

De commentaren van uw kant op het opleidingsniveau van elk van de opleidingen tonen overigens weldegelijk uitvoerige verwijzingen naar het aanstaand docentschap van de studenten, en dus naar de relatie met het niveau waarop zij als leraar gaan functioneren. In dit geval als volledig bevoegd, dus ook eerstegraads, docent.

Deze Bachelorkwalificaties zijn voor het VHO zeer uitzonderlijk, maar u zag nergens reden om daar kanttekeningen bij te maken. De Bachelor kunsteducatie lijkt zich dus evenzeer voor het eerstegraads gebied te kwalificeren als de Master bij andere schoolvakken. Wij vinden uw antwoord op dit punt weinig bevredigend. Evenals het ontbreken van een antwoord op onze vraag hoe een niet-gevalideerd opleidingsprofiel tijdens de accreditatie onopgemerkt kan blijven.

Bij de lopende accreditatie van de Masters kunt u zich nu niet meer achter deze onwetendheid verschuilen. We zien daarom een uitspraak over de gevalideerde Masterprofielen kunsteducatie in relatie tot de veld-validering van 17 december 2004 (zie preambule van de betreffende tekst met verwijzingen naar de voorliggende Bachelor kunsteducatie en het civiel effect van een onderwijsbevoegdheid) met belangstelling tegemoet.

Wij danken u voor de aandacht die aan ons probleem werd gegeven, maar berusten niet in de consequenties ervan. Vandaar het verzoek aan de volksvertegenwoordiging om de klaarheid te brengen die de betrokken instanties (HBO-Raad, opleidingen, de Staatssecretaris en de NVAO) niet lijken te willen geven.

Hoogachtend,

Leontine Broekhuizen, voorzitter NVTO
Graaf Ottoplein 12
6821 HA Arnhem

Betreft VHO-bevoegdheid van de Bachelor Kunstvakdocenten

L.S.,

In 2008-2009 ●¹ heeft de NVTO correspondentie met u gevoerd over de Bachelor/Master-kwestie (BaMa) in het licht van de VHO-status van het HBO-Bachelor-getuigschrift voor kunstvakdocenten. De eerste brief in deze reeks (22 oktober 2008) had als bijlage o.a. reacties van opleidingen. Ik was bestuurlijk portefeuillehouder in deze kwestie. We vroegen uw oordeel over deze uitzonderlijke bekwaamheid. De portee van uw antwoord was dat u slechts oordeelde over de bachelor-waardigheid van het betreffende diploma, niet over de bevoegdheidskwalificaties die de staatssecretaris er aan verbond. ●²

Inmiddels zijn we negen jaar verder en hebben de opleidingen een tamelijk bizar traject van valideringspogingen gedaan om deze ongedeelde ongegradeerde bachelor (binnen het vakgebied bekend als 'VBB', Volledig Bevoegde Bachelor) door het werkveld (scholen en beroepsgroep) gevalideerd te krijgen.

In verschillende hoedanigheden, zowel als opleidingsvertegenwoordiger als als lid van werkvelddeputaties was ik bij het ontstaan en het vervolg van de procedures betrokken. Te constateren valt dat er van de kant van de opleidingen misleidende en manipulatieve acties hebben plaatsgevonden om een validering te bewerkstelligen. Boude beschuldiging die ik onweerlegbaar kan staven.

Op 7 maart jl. heeft een valideringconferentie plaatsgevonden waarvan de uitkomst nog niet formeel is vastgelegd. De indruk wordt gewekt dat er door het werkveld gevalideerd zou zijn.

Ik twijfel aan de correctheid van de procedure en heb hiervan het ministerie, de Tweede Kamercommissie, VO-raad, Onderwijsraad, PO-raad en inspectie in kennis gesteld. Die procedure is niet iets dat u primair aangaat. Het bekwaamheidsgebied voor deze super-Bachelor in relatie tot de accreditatie van deze opleiding echter wél: van buitenschools, PO, MBO, VMBO, tweedegraadsgebied tot VHO. Een uniek fenomeen.

Het leek mij wenselijk ook u van deze 'validering' op de hoogte te brengen, omdat u een cruciale rol speelt bij de accreditatie van zowel de genoemde VHO-bekwame Bachelor, als die van de Master kunsteducatie. Deze laatste studievorm heeft geen civiel effect, kent geen docent-gericht voortraject en is formeel ook geen docentenopleiding. De opleidingen beroepen zich op uw accreditatie als bewijs dat de Bachelor (ook) VHO-waardig zou zijn.

De afgelopen negen jaar heeft honderden dossierstukken opgeleverd met als meest actuele de correspondentie met o.a. dhr. R. Minnée, toen nog hoogste OCW-ambtenaar voor de lerarenopleidingen, later gevolgd door correspondentie met hem in zijn functie als VH-directeur en pogingen van mij tot een tweede-termijn-discussie met de minister.

Een en ander kan u een beeld geven van de 'spookrijder' die deze VHO-bevoegde HBO-Bachelor op het Nederlandse eerstegraads weggennet is en het 'geen bezwaar' dat beslissende instanties lijken te maken. Uw tussentijdse accreditaties kunnen niet voorbij zijn gegaan aan deze uitzonderlijke situatie.

●¹ 22 oktober 2008, 22 januari en 22 april 2009

●² uw antwoord van 6 mei 2009. Ons antwoord daarop van 6 juli en 6 oktober 2009. Uw repliek van 27 oktober 2009, ons antwoord van 26 november 2009

Binnenkort houdt VONKC, de beroepsvereniging van kunstvakdocenten, een ledenvergadering waar genoemde validering prominent op de agenda staat.

Daarom mijn vraag: zijn er redenen om uw visie van 2009 te herzien of blijft u bij het besluit om u niet te uit te laten over de VHO-status van het bedoelde bachelor-getuigschrift in relatie tot de accreditatie van de betreffende opleidingen?

Uiteraard ben ik bereid tot het geven van aanvullende informatie.

Hoogachtend,

M.E.Tamsma

Spiegelenburghlaan 18
2111 BM Aerdenhout
T: 023-5440950
E: M.E.Tamsma@planet.nl

In de bijlagen treft u:

1. Brief aan de minister betreffende onrechtmatige validering bachelor Kunstvakdocenten (dd. 15 februari 2018)
2. Antwoord daarop van OC&W van 15 februari 2018
3. Mijn respons van 10 april 2018
4. Brief van R. Minnée (OC&W) dd. 4 augustus 2014
5. Brief aan R. Minnée (OC&W) van 11 augustus 2014
6. Brief aan de Vaste Kamercommissie van 15 februari 2018
7. E-mailtekst aan de Vaste Kamercommissie van 10 april 2018

antwoord NVAO

mail van IJda van den Hout - 14 april 2018

"...Heb uw vraag intern voorgelegd, maar de NVAO zal – en kan – in deze geen standpunt innemen.....Het standpunt over de inhoud van een opleiding is aan de branche zelf...."

Geachte mevr. van den Hout

Dank voor uw bericht. Het is duidelijk, maar toch ook afwijkend van de portee van eerdere NVAO-correspondentie met de NVTO (zie hieronder) en aanleiding voor een aanvullende vraag mijnerzijds.

Een overzicht van die correspondentie uit 2008/2009:

- de NVTO-brief van 22 oktober 2008
- een tweede verzoek om te reageren van 22 januari 2009
- ons derde verzoek om een reactie van 22 april 2009
- uw reactie van 6 mei 2009 (kenmerk NVAO/200095069/MWe)
- onze reactie daarop van 6 juli 2009
- ons verzoek om reactie van 22 oktober 2009
- uw antwoord van 27 oktober 2009 (kenmerk NVAO200969952/LL)
- onze brief van 10 december 2009 (concluderende NVTO-visie t.o.v. uw standpunt)

De crux van uw beide antwoorden is dat de NVAO zich slechts bemoeit met de bachelorwaardigheid van de opleiding en niet met de bevoegdheid die de staatssecretaris daar aan koppelt.

Wij constateerden dat juist de staatssecretaris naar de NVAO verwees en de proces-kat dus in zijn eigen staart beet.

In uw mail van 14 mei jl. worden de beroepsprofielen ten tonele gebracht en ligt de regie 'bij de branche zelf'

De beroepsprofielen waar u naar verwijst zijn nooit gevalideerd. De meest recente (september 2017) zijn door het LKCA (in opdracht van de opleidingen/KVDO) opgesteld en hebben nog geen rol kunnen spelen bij accreditaties. Zij beschrijven vijf beroepsvelden (buitenschools, PO, VMBO, onderbouw en bovenbouw VO), maar nergens staat dat al die kwalificaties binnen de kaders van een HBO-Bacheloropleiding moet worden verkregen.

Opmerkelijk is dat het LKCA het KVDO aanbeveelt een VHO-bekwame (eerstegraads) masteropleiding te starten. Dat advies is door het KVDO genegeerd, zelfs weggemoffeld in de

processtukken voor de validering. Het werkveld is aantoonbaar misleidt. Vandaar mijn ongerustheid.

Mijn aanvullende vragen:

- Kan het zo zijn dat uw accreditatie zich beperkt tot alleen de spelregels binnen de bachelor-marges van de Dublin descriptoren en de NVAO zich distantieert van het civiel effect dat de kunstvakopleidingen, uitzonderlijk, ook op VHO-niveau daaraan plakken? Bij alle andere lerarenopleidingen gaat het dan om master-kwalificaties..
- Is ineens de staatssecretaris niet meer in beeld? Wat verstaat u onder de ‘branche’? Toch het tripartite-overleg tussen scholen, beroepsgroep en opleidingen? Waar zijn de scholen en beroepsgroep gebleven in uw controle over de (blijkbaar aangeboden) beroepskwalificaties?

Ik hoop dat u de moeite wilt nemen op deze vragen te reageren. Dan kan ik de ALV van VONKC ook de marges van uw jurisdictie uitleggen.

Met dank daarvoor en zeer vriendelijke groet,

Maarten E. Tamsma

reactie Luut Kroes, directeur NVAO, mail dd. 14 juni 2018

In antwoord op uw vragen laten wij u weten dat wij geen nadere aanvullingen hebben op ons eerdere antwoord aan u van 14 mei 2018. Wij zullen dan ook niet nader ingaan op uw (verdere) vragen.'

conclusie

De NVAO toetst alleen het bachelor niveau van de VBB en gaat (daarom?) mijn aanvullende vragen uit de weg. De VHO-bekwaamheid van de VBB-opleiding maakt geen deel uit van het accrediteringsproces.

De opleidingen kunnen zich dus nooit beroepen op een NVAO-accreditatie ervan.

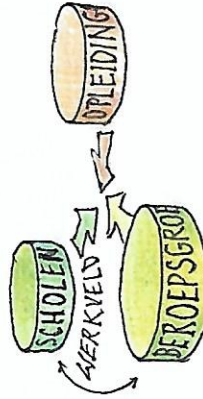
valideringsmodellen volgens minister Bussemaker en de Vereniging Hogescholen

valideringsmodel volgens minister Bussemaker

VELON-congres maart 2015
(VONKC en SAC-Kuo afwezig)

De tekst mocht niet in *Kunstszone* gepubliceerd worden.

Gelijkwaardig tripartiteoverleg
tussen beroepsgroep en scholen
(samen *werkveld* taakstellend)
en
opleidingen (faciliterend)

valideringsmodel volgens de opleidingen (VH)

Mistig protocol; wie heeft ooit mandaat gegeven aan wie?
(VONKC berust daar in)

Eindregie bij de VH
(VONKC berust daarin)

VONKC neemt als niet-gemerkte *beroepsgroep*-deputatie
deel aan een valideringspanel waar de VHO-bevoegdheid van de VBB
geen gemarkeerd onderdeel van de agenda uitmaakt.

VONKC heeft de eigen BaMa-notitie (aangenomen door de ALV) niet bij de
congresorganisatie als discussiestuk ingebracht.

De panel-conferentie adviseert het KVDO, die het SAC adviseert die de VH adviseert.
De belangrijkste tegenwoordiger van de (VHO-) beroepsgroep 'adviseert' dus derde
echelon van de opleidingen.

Tamara ALV 10 januari

"VONKC loopt achter de KVDO-fantatie de valideringsarena binnen
zonder de spelregels van het protocol te willen kennen"

